

Co-funded by the Rights,
Equality and Citizenship (REC)
Programme of the European Union

Rekomendacijos dėl projekto FemResist, “Moterys prieš islamofobiją”

1. Įvadas

Projektas „FemResist“ skirtas kovai su rasizmu, ksenofobija ir moterų musulmonių, ypač pabėgėlių, diskriminacija. Pagrindinis „FemResist“ tikslas – įgalinti, palaikyti ir apsaugoti musulmones moteris, kurios susiduria su netolerancija ir neapykanta. Šis projektas sukurtas ir įgyvendintas bendradarbiaujant trims moterų organizacijomis:

- Moterų reikalų tyrimo centras (the Research Center of Women's Affairs (RCWA)) iš Graikijos. RCWA yra nepelno siekianti ir nepriklausoma organizacija, įkurta 1987 m.
- Moterų informacijos centras (MIC), Lietuva, įkurtas 1996 m.
- Turkijos moterų asociacija Amsterdame (Association of Women from Turkey in Amsterdam (ATKB)), Olandija, įkurta 1974 m.

2. Šio projekto pagrindimas

Mums, trims moterų organizacijoms, kelia susirūpinimą vis stiprėjantys fašistiniai, nacionalistiniai, populistiniai ir kraštutinių dešiniųjų judėjimai bei auganti jų įtaka Europoje. Pastarąjį dešimtmetį kraštutinių dešiniųjų partijos nerimą dėl imigracijos, globalizacijos ir religinio terorizmo naudojo kaip galingą įrankį. Austrijoje dešiniosios politinės partijos valdžią perėmė 2017 m., Italijoje – 2018 m. kovą, Prancūzijoje – 2018 m., o Švedijoje – 2019 m.

Tačiau didelių nacionalistinių, kraštutinių dešiniųjų partijų yra ir Ukrainoje, Lenkijoje bei Vengrijoje, taip pat tokiose šalyse kaip Slovėnija, Kroatija, Čekija, Slovakija, Latvija ir Estija. Šalyse, kuriose nacionalistinės partijos dar nėra valdžioje, vis tiek stiprėja kraštutinių dešiniųjų judėjimai. Trumpai tariant, neapykanta „kitokiam“, t.y. tokiam, kas atrodo kaip ar yra imigrantas, romas, musulmonas, nuolat didėja, ir mes norime suvienyti jėgas kovai su tuo.

Teisės aktų neužtenka kovai su diskriminacija ir rasizmu

Europoje galioja normatyviniai aktai, gairės ir teisinės sistemos, kuriomis siekiama kovoti su nelygybe ir diskriminacija, įskaitant įvairias diskriminacijos formas įvairiose srityse, ir skatinti lygias galimybes visiems. Šiais normatyviniais aktais taip pat siekiama suteikti moterims galių ir skatinti lyčių lygybę. Pavyzdžiui, Europos žmogaus teisių teismas kartu su ES pagrindinių teisių agentūra parengė „nediskriminavimo teisės vadovą“. Vadove konkrečiai kalbama apie nediskriminavimo principą Europos žmogaus teisių konvencijoje (EŽTK) ir ES teisėje, o ypač daug dėmesio skiriama klausimams, susijusiems su nediskriminavimu praktikoje. Todėl diskriminacijos draudimas yra svarbus ES teisės principas.

Nepaisant šių normatyvinių aktų ir teisinių sistemų, būtent moterys tampa diskriminacijos ir rasistinių judėjimų aukomis daugelyje Europos šalių. Todėl būtina paruošti prieš rasizmą nukreiptus mokymus. Rekomendacijos parengtos įgyvendinant projektą „Moterys prieš islamofobiją“, trumpinys “FemResist” kurį iš dalies remia Europos Sąjungos Teisių, lygybės ir pilietiškumo programa (2014 – 2020) Sutarties Nr.:875185. Turinys atspindi tik autorių požiūrį ir yra jų atsakomybė. Europos Komisija nepriima jokios atsakomybės už čia esančios informacijos naudojimą

(antiislamofobinį mokymą), kad žmonės suprastų, kas yra rasizmas ir diskriminacija. „Antirasistiniai mokymai“ yra skirti žmonėms, kurie susiduria su rasizmu, kad jie patys suvoktų savo padėtį. Taip pat mokymai turėtų būti skirti žmonėms, kurie turi rasistinių minčių, bet dažnai sako: „Aš ne rasistas, aš prieš rasizmą“.

3. „FemResist tikslas“ . projektas

Pagrindinis projekto „FemResist“ tikslas – įgalinti, palaikyti ir apsaugoti musulmones moteris, kurios susiduria su netolerancija ir neapykanta. Pagrindinis „FemResist“ tikslas yra sukurti „antirasistines mokyklas“ (antirasistinis švietimas), orientuotas į etninės kilmės moteris, pabėgėles (įskaitant stovyklose gyvenančius asmenis), čiabuves moteris, NVO, vietos ir regionų valdžios institucijas, žiniasklaidą, viešojo ir privataus sektoriaus atstovus (ook hier weet ik niet wat hiermee bedoeld wordt) ir kt. Siekiant pagrindinio tikslo, planuojami šie veiksmai:

- „Antirasizmo, antiislamofobijos mokyklų (mokymo centrų)“ įsteigimas 3 šalyse;
- Rasistinių ir islamofobinių įvykių dokumentavimas;
- Antirasistiniai festivaliai, kuriuose meninės raiškos priemonėmis išryškinamos pagrindinės rasizmo ir islamofobijos problemos.

Veiksmai mūsų tikslui pasiekti

- Kasmėnesinis dokumentuotų rasistinių ir islamofobinių incidentų publikavimas socialinėje žiniasklaidoje ir bendravimas su politikais bei kitomis suinteresuotosiomis šalimis.
- Antirasistinių festivalių organizavimas, kuriuose meninės raiškos priemonėmis bus pristatytos esminės rasizmo ir islamofobijos problemos.
- Be festivalio rengimo, kas du mėnesius bus leidžiamas biuletenis, kuriame pateikiama informacija apie musulmonių ir pabėgėlių moterų diskriminaciją bei rasizmą įvairiose Europos šalyse ir kokią įtaką šiems klausimams turi besiformuojantis dešinysis ekstremizmas.
- Trijų organizacijų susitikimai, tinklų kūrimas ir konsultacijos.
- Įsisaugojimas ir kova už „antirasistinį švietimą“. Tai ilgalaikis veiksmas.

4. Rekomendacijos

- Įsteigti komitetą, sudarytą iš skirtingų kultūrinių, išsilavinimo ir profesinių sluoksnių žmonių, kurie, pastebėję diskriminacijos bei rasizmo apraiškas, įspėtų Olandijos valdžios institucijas ir pabrėžtų pagrindinių ES teisių, kurios įtvirtina nediskriminavimą bei vyrų ir moterų lygybę, svarbą.
- Komitetas tiria, kaip vykdyti „antirasistinį mokymą“, o Olandijos vyriausybė padeda komitetui. Tam turėtų būti remiamasi šiuo tikslu jau parengtu „Antirasistinių mokyklų steigimo vadovu“.
- Komitetas stebi ir seka „antirasistinio mokymo“ parengimo etapą.
- Vyriausybės turėtų įtraukti „antirasistinį mokymą“ į vyriausybės politiką, tokiu būdu kovojant su rasizmu ir diskriminacija bei skatinant lyčių lygybę.

Rekomendacijos parengtos įgyvendinant projektą „Moterys prieš islamofobiją“, trumpinys „FemResist“ kurį iš dalies remia Europos Sąjungos Teisių, lygybės ir pilietiškumo programa (2014 – 2020) Sutarties Nr.:875185. Turinys atspindi tik autorių požiūrį ir yra jų atsakomybė. Europos Komisija nepriima jokios atsakomybės už čia esančios informacijos naudojimą